pugnandum in Charchamis iuxta Eufraten, et processit in occursum eius Iosias. At ille missis ad eum nuntiis dixit: Quid mihi et tibi est, rex Iuda? Non adversum te hodie venio, sed contra aliam pugno domum, ad quam me Deus festinato ire praecepit. Desine adversum Deum facere, qui mecum est, ne interficiat te. Noluit Iosias reverti, sed praeparavit contra eum bellum, nec adquievit sermonibus Nechao ex ore Dei, verum perrexit ut dimicaret in campo Mageddo. Ibique vulneratus a sagittariis dixit pueris suis: Educite me de proelio, quia oppido vulneratus sum. Qui transtulerunt eum de curru in alium currum, qui sequebatur eum more regio, et asportaverunt eum in Ierusalem. Mortuusque est et sepultus est in mausoleo patrum suorum, et universus Iuda et Ierusalem luxerunt eum, Ieremias maxime. Cuius omnes cantores atque cantatrices usque in praesentem diem lamentationes super Iosiam replicant, et quasi lex obtinuit in Israel. Ecce scriptum fertur in Lamentationibus. Reliqua autem sermonum Iosiae et misericordiarum eius, quae lege praecepta sunt Domini, opera quoque illius prima et novissima scripta sunt in libro regum Israel et Iuda.

XXXVI Tulit ergo populus terrae Ioachaz filium Iosiae et constituit regem pro patre suo in Ierusalem. Viginti trium annorum erat Ioachaz cum regnare coepisset, et tribus mensibus regnavit in Ierusalem. Amovit autem eum rex Aegypti cum venisset in Ierusalem, et condempnavit terram centum talentis argenti et talento auri. Constituitque regem pro eo Eliachim fratrem eius super Iudam et Ierusalem, et mutavit nomen eius Ioachim. Ipsum vero Ioachaz tulit secum et adduxit in Aegyptum. Viginti quinque annorum erat Ioachim cum regnare coepisset, et undecim annis regnavit in Ierusalem, fecitque malum coram Domino Deo suo. Contra hunc ascendit Nabuchodonosor rex Chaldeorum, et vinctum catenis duxit in Babylonem. Ad quam et vasa Domini transtulit, et posuit ea in templo suo. Reliqua autem verborum Ioachim et abominationum eius quas operatus est, et quae inventa sunt in eo, continentur in libro regum Israel et Iuda. Regnavit ergo Ioachin filius eius pro eo. Octo annorum erat cum regnare coepisset Ioachin, et tribus mensibus ac decem diebus regnavit in Ierusalem, fecitque malum in conspectu Domini. Cumque anni circulus volveretur, misit Nabuchodonosor rex qui et adduxerunt eum in Babylonem, asportatis simul pretiosissimis vasis domus Domini. Regem vero constituit Sedechiam patruum eius super Iudam et Ierusalem. Viginti et unius anni erat Sedechias cum regnare coepisset, et undecim annis regnavit in Ierusalem. Fecitque malum in oculis Domini Dei sui, nec erubuit faciem Ieremiae prophetae loquentis ad se ex ore Domini. A rege quoque Nabuchodonosor recessit, qui adiuraverat eum per Deum, et induravit cervicem suam et cor, ut non reverteretur ad Dominum Deum Israel. Sed et universi principes sacerdotum et populus praevaricati sunt inique iuxta universas abominationes gentium, et polluerunt domum Domini quam sanctificaverat sibi in Ierusalem. Mittebat autem Dominus Deus patrum suorum ad illos per manum nuntiorum suorum, de nocte consurgens et cotidie commonens, eo quod parceret populo et habitaculo suo. At illi subsannabant nuntios Dei et parvipendebant sermones eius, inludebantque prophetis, donec ascenderet furor Domini in populum eius et esset nulla curatio. Adduxit enim super eos regem Chaldeorum, et interfecit iuvenes eorum gladio in domo sanctuarii sui. Non est misertus adolescentis et virginis et senis, nec decrepiti quidem, sed omnes tradidit manibus eius. Universaque vasa domus Domini tam maiora quam minora, et thesauros templi et regis et principum transtulit in Babylonem. Incenderunt hostes domum Domini, destruxeruntque murum Ierusalem, universas turres combusserunt, et quicquid pretiosum fuerat demoliti sunt. Si quis evaserat gladium, ductus in Babylonem servivit regi et filiis eius, donec imperaret rex Persarum, et compleretur sermo Domini ex ore Ieremiae, et celebraret terra sabbata sua. Cunctis enim diebus desolationis egit sabbatum, usque dum complerentur septuaginta anni. Anno autem primo Cyri regis Persarum ad explendum sermonem Domini quem locutus fuerat per os Ieremiae, suscitavit Dominus spiritum Cyri regis Persarum, qui iussit praedicari in universo regno suo etiam per scripturam dicens: Haec dicit Cyrus rex Persarum: Omnia regna terrae dedit mihi Dominus Deus caeli, et ipse praecepit mihi ut aedificarem ei domum in Ierusalem quae est in Iudaea. Quis ex vobis est in omni populo eius? Sit Dominus Deus suus cum eo, et ascendat.

V

Utrum difficilius sit facere quod poscitis an negare, necdum statui. Nam neque vobis aliquid imperantibus abnuere sententiae est, et magnitudo oneris impositi ita cervices premit, ut ante sub fasce ruendum sit quam levandum. Accedunt ad hoc invidorum studia, qui omne quod scribimus reprehendendum putant, et interdum contra se conscientia repugnante publice lacerant quod occulte legunt, in tantum ut clamare compellar et dicere: Domine, libera animam meam a labiis iniquis et a lingua dolosa. Tertius annus est quod semper scribitis atque rescribitis, ut Ezrae librum vobis de hebreo transferam, quasi non habeatis graeca et latina volumina. Aut quicquid illud est quod a nobis vertitur, non statim ab omnibus conspuendum sit. Frustra autem, ut ait quidam, niti, et nihil aliud fatigando nisi odium quaerere, extremae dementiae est. Quamobrem obsecro vos, mi Domnion et Rogatiane carissimi, ut privata lectione contenti librum non efferatis in publicum, nec fastidiosis ingeratis cibos, vitetisque eorum supercilium qui iudicare tantum de aliis et ipsi facere nihil noverunt. Si qui autem fratrum sunt quibus nostra non displicent, his tribuatis exemplar, admonentes ut hebrea nomina, quorum grandis in hoc volumine copia est, distincte et per intervalla transcribant. Nihil enim proderit emendasse librum, nisi emendatio librariorum diligentia conservetur. Nec quemquam moveat quod unus

nos etiam libri est nec apocryphorum somniis · et quae-
ri libri sompniis delectetur. quia apud hebreos
Ezre Neemieque sermones in unum volumen
coartantur. et que non habentur apud illos nec de xx
iiii senibus sunt procul abicienda. Si quis autem
septuaginta vobis opposuerit interpretes quorum
exemplaria varietas ipsa lacerata et eversa demon-
strat. nec potest utique verum asseri quod diversum est mit-
tite eum ad evangelia in quibus multa ponun-
tur quasi de veteri testamento que apud interpretes lxx non ha-
bentur velut illud quoniam nazareus vocabitur
et ex egypto vocavi filium meum et videbunt
in quem compunxerunt. Multaque alia que latiori
operi reservamus. et querite ab eo ubi scripta sint.
Cumque proferre non potuerit vos legite de his
exemplaribus que nuper a nobis edita maledicorum
cotidie lingue confodiuntur. Sin autem ad com-
pendium veniam certe quod illatus sum inpossibi-
lium est. Edidi aliquid quod non habebat grecus
vel aliter habebat quam a me translatum est. Quid inter-
pretem laniant. interrogent hebreos et ipsis auctoribus
translationi mee vel arrogent vel derogent fidem.
Porro aliud est si clausis quod dicitur oculis mihi volunt
maledicere et non imitantur grecorum studium et
benivolentiam. qui post lxx translatores iam
christi evangelio coruscante iudeos et ebionitas
legis veteris interpretes aquilam videlicet et sy-
machum et theodotionem curiose legunt et per
origenis laborem ecclesiis dedicaverunt. quanto
magis latini grati esse deberent quod exultantem
cernerent greciam a se aliquid mutuari. Pri-
mum enim magnorum sumptuum est et infinite
difficultatis posse habere omnia. Deinde etiam qui
habuerint hebrei sermonis ignari sunt. errabunt
ignorantes quis e multis verius dixerit. Quod etiam
et sapientissimo cuidam nuper apud grecos accidit
ut interdum scripture sensum relinquens unius
cuiuslibet interpretis sequeretur errorem. Nos autem qui
hebree lingue saltem parvam habemus scientiam et la-
tinus nobis utcumque sermo non deest. et de aliis magis
possumus iudicare et ea que ipsi intelligimus in
nostra lingua promere. Itaque licet excetra sibilet victor-
que sinon incendia iactet. numquam meum iu-
vante christo silebit eloquium. etiam precisa lingua
balbutiet. Legant qui volunt qui nolunt
abiciant. et eventilent apices litteras calumpni-
entur. magis vestra caritate provocabor ad studium
quam illorum detractione et odio deterrebor.

In anno
primo cyri regis persarum ut impleretur verbum domini
ex ore ieremie. suscitavit dominus spiritum cy- I
ri regis persarum et transduxit vocem in omni
regno suo. etiam per scripturam dicens.
Hec dicit cyrus rex persarum. Omnia regna terre
dedit mihi dominus deus celi. et ipse precepit mihi ut edi-
ficarem ei domum in ierusalem que est in iudea.
Quis est in vobis de universo populo eius. Sit
deus illius cum ipso. Ascendat in ierusalem
que est in iudea et edificet domum domini dei is-
rahel. ipse est deus qui est in ierusalem. et omnes reli-
qui in cunctis locis ubicumque habitant. ad-
iuvent eum viri de loco suo argento et
auro et substantia et pecoribus excepto quod vo-
luntarie offerunt templo dei quod est in ierusalem.
Et surrexerunt principes patrum de iuda et
beniamin et sacerdotes et levite. et omnis cuius
suscitavit deus spiritum ut ascenderent ad e-
dificandum templum domini quod erat in ierusalem.
Universique qui erant in circuitu adiuve-
runt manus eorum in vasis argenteis et aureis
in substantia et iumentis et in supellectili. excep-
tis his que sponte obtulerant. Rex quoque
cyrus protulit vasa templi domini que tulerat
nabuchodonosor de ierusalem et posuerat ea in tem-
plo dei sui. Protulit autem ea cyrus rex per-
sarum per manum mitridatis filii gaza-
bar et annumeravit ea sassabassar prin-
cipi iude. Et hic est numerus eorum. fiale au-
ree xxx. fiale argentee mille. cul-
tri xxix. Sciphi aurei xxx. Sciphi
argentei secundi quadringenti x. va-
sa alia mille. Omnia vasa aurea et ar-
gentea. duo milia quadringenta
nonaginta novem. Universa tulit
sassabassar cum his qui ascendebant
de transmigratione babylonis in ierusalem.

Hii sunt autem filii
provincie qui ascenderunt de captivita- II
te quam transtulit nabuchodonosor rex
babylonis in babylonem. et reversi sunt in
ierusalem et iudam unusquisque in civitatem
suam. qui venerunt cum zorobabel.
iesua. neemia. saraia. rahelaia. mar-
dochai. belsan. mesphar. beguai. reum.
baana. Numerus virorum populi israhel. filii pha-
res. duo milia c. septuaginta duo.
filii area septingenti septuaginta
quinque. filii iesesphera. ccc. lxxii. fi-
lii phethmoab filiorum iosue. ioab. du-
o milia octingenti xii. filii helam
mille cc. liiii. filii zachai. septi-
genti lx. filii bani sexcenti xlii.
filii bebai sexcenti xxiii. filii azgad.